

Kompetansestøtte til vannverk ved uønskede hendelser som kan true folks helse

Behovet for kompetansestøtte til vannverk som er utsatt for hendelser hvor folks helse er truet, har vært etterspurt i flere sammenhenger. Opprettelse av en slik ordning er blant annet beskrevet som tiltak under de nasjonale målene i Protokoll om vann og helse, som ble vedtatt av regjeringen 22.05.14. Stortinget bevilget i 2016 penger til etablering av en ordning som kan bistå vannverkene med ekspertkunnskap i krisesituasjoner.

Folkehelseinstituttet (FHI) fikk tidligere i år i oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet å utrede en modell for vaktordning og kompetansestøtte i samarbeid med Norsk Vann (NV). Utgangspunktet er at ordningen skal være et lavterskeltilbud til alle vannverk. Det er viktig å påpeke at dette er kompetansestøtte til vannverkene, som selv er ansvarlige for å handle i forhold til situasjonen som har oppstått. Ordningen vil bli etablert i tråd med – og endrer ikke – gjeldende roller, ansvar og etablerte varslings- og beredskapsrutiner.

Ordningen vil kort fortalt bli organisert slik:

- Det etableres et nettverk blant personer med teknisk-hygienisk vannforsyningskompetanse i FHI og personer med erfaring fra beredskap ved utvalgte vannverk.
- Det opprettes et eget døgnbemannet alarmtelefonnummer som vil bli betjent av FHI på dagtid med back-up fra en beredskapsansvarlig ved vannverkene utenom normal arbeidstid. Dersom disse ikke kan nås vil telefonen settes over til smittevernvakta ved FHI, som er døgnbemannet.

Rådgivningen vil være rettet mot å vurdere smittepotensial ved mikrobiologisk forurensning og akutt helsefare ved kjemikalieforurensning, og derav vurdere behovet for akutte tiltak. Det vil også kunne gis kollegial støtte fra personer med bred erfaring fra vannverksdrift og krisehendelser. Hovedelementene er således å gi faglig støtte, bidra med erfaring og bistå med situasjonsanalyse, risikovurderinger og problemdiskusjoner i en akutt situasjon. Nettverket vil også kunne bistå med oppfølgende bistand for å få kontroll med krisen, herunder løpende risikovurderinger basert på analyser og annen informasjon, og problemstillinger knyttet til drift av vannbehandling og vandndistribusjon. Nettverket skal tilby fagkompetanse innen områdene generell vannhygiene, mikrobiologi, epidemiologi, toksikologi, herunder tolking av analyseresultater og forslag til analyseprogram.

Ordningen vil bli administrert av FHI, som vil stå for utvikling og evaluering, sørge for opplæring, prosedyrer og dokumentasjon, og ha løpende oversikt over nettverket, ressurspersoner og -miljøer. Ordningen vil være operativ fra 2017.

Kontaktperson ved FHI er Susanne Hyllestad.